

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 26 PŽ-2173/2020-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednika vijeća, Maje Bilandžić, suca izvjestitelja i Gorane Aralice Martinović, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja CALLUNA d.o.o. u stečaju, Split, Tolstojeva 49, OIB 18059846821, protiv 1. tuženika KEMOKOMPLEKS d.o.o. Zagreb, Perkovića 2, OIB 31268189480 i 2. tuženika LAVČEVIĆ d.d. Split, Bihaćka 2, OIB 71421617824, kojeg zastupa punomoćnik Mirko Budić, odvjetnik u Splitu, radi naknade štete u iznosu od 5.000.000,00 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1293/2012 od 14. srpnja 2015., u sjednici vijeća održanoj 17. lipnja 2021.

p r e s u d i o j e

Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1293/2012 od 14. srpnja 2015. u:

- točki I. izreke,
- dijelu točke II. izreke kojim je naloženo tužitelju u roku od osam dana naknaditi prvotuženiku Kemokompleks d.o.o. trošak parničnog postupka u iznosu od 281.875,00 kn te
- dijelu točke III. izreke kojim je naloženo tužitelju u roku od osam dana naknaditi drugotuženiku Lavčević d.d. trošak parničnog postupka u iznosu od 501.250,00 kn.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1293/2012 od 14. srpnja 2015. odbijen je tužbeni zahtjev da se naloži tuženicima solidarno u roku od 15 dana na ime naknade štete isplatiti tužitelju iznos od 5.000.000,00 kn koji se odnosi na štetu u razdoblju od zadnjih pet godina s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, kao i naknaditi trošak parničnog postupka s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama (točka I. izreke), naloženo je tužitelju u roku od osam dana naknaditi prvotuženiku Kemokompleks d.o.o. troškove parničnog postupka u iznosu od 281.875,00 kn, dok je odbijen kao neosnovan prvotuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 93.125,00 kn (točka II. izreke) te je naloženo tužitelju u roku od osam dana naknaditi drugotuženiku Lavčević d.d. troškove parničnog postupka u iznosu od 501.250,00 kn, dok je odbijen kao neosnovan

drugotuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 155.000,00 kn (točka III. izreke).

1.1. Predmet spora je tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 5.000.000,00 kn na ime naknade štete s osnove izmakle koristi koja je tužitelju nastala u razdoblju od zadnjih pet godina prije podnošenja tužbe zbog nemogućnosti poslovanja tužitelja.

1.2. U razlozima obrazloženja navodi se da je među strankama nesporno da su Adriachem d.d. Kaštel Sućurac i Adriavinil d.d. Kaštel Sućurac 6. travnja 1999. zaključili ugovor o diobi nekretnina (dalje: ugovor o diobi) kojim su ugovorili vlasništvo nekretnina te da su člankom 3. st. 2. ugovorili vlasništvo Adriachem d.d. na čestici 1138/5 k.o. Kaštel Sućurac sa objektom položenim na istoj broj 7667, koji objekt je tužitelj kupio kupoprodajnim ugovorom zaključenim sa Adriachem d.d. Kaštel Sućurac 26. listopada 2004.

1.3. Nakon provedenog dokaznog postupka prvostupanjski sud je utvrdio sljedeće činjenice:

- da je čl. 7. ugovora o diobi ugovoreno da infrastruktura (vodovod i električne instalacije, kanal i šahta za otpadnu vodu) te dijelovi postrojenja koji prolaze preko zemljišta, odnosno zračnim prostorom iznad predmetnog zemljišta sukladno skici iz članka 3. tog ugovora, pripadaju u vlasništvo one ugovorne strane koja je u vlasništvu postrojenja čiji je to sastavni dio, s pravom pristupa do istih u slučaju otklanjanja kvara, odnosno redovnog održavanja,

- da je Aneksom II ugovora o diobi nekretnina od 6. travnja 1999. i to člankom 3. suglasno izmijenjena odredba članka 9., a između ostalih je ugovoreno da Adriavinil d.d. priznaje Adriachemu d.d. vlasništvo nad visokonaponskim postrojenjima 35 KV (trafostanica) čest.zem. 7725 i 7726 te ostalim energetske postrojenjima lociranim na čest.zem u vlasništvu Adriachem d.d.,

- da je uvidom u kupoprodajni ugovor kojeg je tužitelj zaključio sa Adriachem d.d. Kaštel Sućurac dana 26. listopada 2004. i to članka 3. tog ugovora razvidno da je Adriachem d.d. Kaštel Sućurac kao prodavatelj prenio na kupca sva prava i služnosti koja su ugovorom o diobi nekretnina zaključenog između Adriachem d.d. Kaštel Sućurac i Adriavinil d.d. od dana 6. travnja 1999. prešla u vlasništvo Adriachem d.d. i koja su definirana člancima 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. citiranog ugovora, a koja se odnose na predmetnu nekretninu u svrhu njenog nesmetanog i slobodnog korištenja, posebice korištenje prometnice i željezničkog kolosijeka iz članka 6. tog ugovora u odnosu na čest.zem. 1138/3 k.o. Kaštel Sućurac te da je Adriachem d.d. prenijela na kupca – tužitelja ovlaštenje i istom dala elektroenergetsku suglasnost na kapacitet od 300 kWh i priključak za vodu i odvodnu kanalizaciju te služnost korištenja energetske kanala za vodu i struju te kanalizaciju do objekta i od objekta,

- da je pravomoćnom presudom i rješenjem Općinskog suda u Splitu, Stalne službe u Kaštel Lukšiću poslovni broj Pst-1173/12 u pravnoj stvari tužitelja Krug d.o.o. Split i Calluna d.o.o. Split protiv tuženika Adriachem d.d. Kaštel Sućurac, Kemokompleks d.o.o. Zagreb i Lavčević d.d. Split odbijen tužbeni zahtjev kojim je tuženik Adriachem d.d. Kaštel Sućurac dužan tužitelju iz ovog postupka osigurati elektroenergetski priključak i elektroenergetsku suglasnost kapaciteta 300 kWh iz trafostanice zajedno sa energetske kanalom do objekta k.č. 7667 k.o. Kaštel Sućurac te je odbijen u zahtjevu kojim mu je Adriachem d.d. dužan osigurati

priključak za vodu i odvodnu kanalizaciju iz tog objekta, a također da je tužitelj odbijen sa zahtjevom da su to dužni trpjeti tuženici Kemokompleks d.o.o. i Lavčević d.d. Split, kao i da je odbijen i podredni tužbeni zahtjev vezano uz postojanje prava stvarne služnosti u korist nekretnina označenih kao čest. zem. 7666 i čest. zem. 7667 k.o. Kaštel Sućurac kao povlasnih nekretnina i to prava držanja i polaganje elektroenergetskih postrojenja i uređaja te pripadajućih električnih vodova i kablova kao i držanja i polaganja vodovodnih cijevi i instalacijama uz odbijanje zahtjeva tužitelja za izdavanje tabularne isprave podobne za upis prava stvarne služnosti.

1.4. Sud obrazlaže da prema čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta) pa da je tužitelj u ovom postupku bio dužan dokazati da mu je nastala šteta te da tužitelj tvrdnje da je imao naručene poslove oko proizvodnje svjetlosnih protupožarnih kupola od pleksiglasa kao i druge naručene poslove, uz navođenje iznosa od 5.000.000,00 kn niti jednim dokazom nije dokazao da je proizvodio svjetlosne protupožarne kupole od pleksiglasa ili da je imao ugovorene narudžbe vezano uz tu proizvodnju pa da je ta tvrdnja ostala nedokazana. Isto tako, da se provođenjem vještačenja po predloženim vještacima geodetske i elektroenergetske struke te knjigovodstveno-financijske struke ne može utvrđivati šteta, već eventualno visina štete, ali da je obveza tužitelja prethodno dokazati postojanje štete, što tužitelj nije učinio. Isto tako, da pravilo o teretu dokazivanja iz čl. 221.a ZPP-a obvezuje sud uzeti kao nedokazanu onu tvrdnju za čiju istinitost stranka, koja se na tu činjenicu poziva u svoju korist nije pružila sudu dovoljno adekvatnih dokaznih sredstava pa kako tužitelj nije tijekom postupka dokazao da mu pripada zahtijevana tražbina s osnova naknade šteta u iznosu kojeg potražuje tužbom, kao što nije dokazao da su štetu tužitelju prouzročili tuženici nezakonitim postupanjem, niti je dokazao postojanje uzročne veze, niti protupravnost, pa je slijedom toga, budući da se kumulativno nisu ispunile naprijed navedene pretpostavke odbio tužbeni zahtjev u cijelosti.

2. Protiv te presude žalbu je podnio tužitelj pobijajući ju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Iako tužitelj u žalbi navodi da presudu pobija u cijelosti, iz sadržaja žalbe je vidljivo da presudu pobija u dijelu u kojem nije uspio u sporu. Smatra da je pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer ne sadrži jasne i određene razloge o odlučnim činjenicama te je opterećena nedostacima zbog kojih se ne može ispitati, da je presuda proturječna sama sebi te da nema razloga o odlučnim činjenicama. Ističe da su nakon preuzimanja kupljene nekretnine tuženici prekinuli tužitelju dovod električne energije i vode jer vodovi prelaze preko njihovih nekretnina, iako vodovi nisu vlasništvo tuženika nego tužitelja za čije održavanje je jedini ovlaštenik tužitelja sukladno Ugovoru o kupoprodaji od 27. listopada 2004. sa Adriachem d.d. kao prodavateljem te tužiteljem kao kupcem, da je istim ugovorom Adriachem d.d. na tužitelja prenio ovlaštenja i elektroenergetsku suglasnost na kapacitet od 300 kWh te priključak za vodu i odvodnu kanalizaciju koja postoji u objektu te je posebno ugovorena služnost korištenja energetske kanala za vodu i struju do i od objekta te je zasnovana i služnost puta na čestici 1138/5 k.o. Kaštel

Sučurac u vlasništvu Adriachem d.d. Iznosi da je sve navedeno nesporno i razvidno iz dokumentacije koja prileži spisu pa da stoga nije jasan navod suda u obrazloženju presude da tužitelj nije dokazao da je imao naručene poslove s trećim osobama te da nije dokazao da bi štetnom radnjom tuženika istome nastala šteta. Isto tako, da je predložio izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku geodetske struke, elektroenergetske struke i knjigovodstvene struke, a izvođenje kojih je sud odbio izvesti pa da je takvim postupanjem činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno.

3. Prvotужenik je odgovorio na žalbu tužitelja navodeći da smatra da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio činjenično stanje.

4. Žalba nije osnovana.

5. Ispitavši pobijanu presudu sukladno odredbama čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnoga prava, žalbeni sud nalazi da je pobijana presuda pravilna i zakonita.

6. Tužiteljevi žalbeni navodi svode se na pitanje pravilnosti i potpunosti utvrđenja činjeničnog stanja predmeta spora, zatim pitanje je li počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, kao i pitanje pravilnosti odbijanja provođenja dokaza.

6.1. U postupanju prvostupanjskog suda nisu nađene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje je ovaj sud dužan paziti po službenoj dužnosti pa tako niti bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju posebno upire tužitelj jer presuda ima valjane razloge o odlučnim činjenicama koje sud i navodi u obrazloženju presude kao i dokaze koje je izveo i kako ih je ocijenio, koje u cijelosti prihvaća ovaj sud.

6.2. U tužbi se navodi da je tužitelj 27. listopada 2004. od društva Adriachem d.d. Kaštel Sućurac kupio nekretninu oznake k.č. 7667 k.o. Kaštel Sućurac, pov. 1.494,00 m², što u naravi predstavlja objekt zvan „Stara prerada II“ i da je nakon kupljene nekretnine stupio u posjed iste, a da je navedena nekretnina bila u stanju podobnom za korištenje i poslovanje sa svom infrastrukturom sukladno ugovoru o kupoprodaji te da su nakon preuzimanja kupljene nekretnine tuženici prekinuli tužitelju dovod električne energije i vode jer vodovi prelaze preko njihovih nekretnina, iako sami vodovi nisu vlasništvo tuženika već tužitelja, za čije održavanje je jedini ovlaštenik tužitelj pa da su time tuženici onemogućili poslovanje tužitelju i nanijeli mu materijalnu štetu koja seže od 2004., a traje do podnošenja tužbe jer je tužitelj imao naručene poslove oko proizvodnje svjetlosnih protupožarnih kupola od pleksiglasa, kao i drugih naručenih poslova. Iz iskaza zakonskog zastupnika tužitelja na ročištu od 1. listopada 2014. proizlazi da se tužitelj bavio proizvodnjom svjetlosnih kupola i da se namjeravao nastaviti baviti istim poslom, ali da zbog toga što je tužitelju radnjom tuženika isključena struja i voda, tužitelj je morao zatvoriti svoju tvrtku i

proizvodnju staviti u mirovanje, a zaposlenim radnicima je morao dati otkaz. Isto tako, da tužitelj trpi štetu zbog toga što je izgubio ugovorene poslove, a nove nije mogao zaključiti, kao i da mu je šteta nastala zbog toga što je dio kupljenog objekta kojeg tužitelj nije koristio želio dati u zakup drugim tvrtkama koje bi obavljale svoju djelatnost u tom prostoru. Odredbom čl. 1045. st. 1. ZOO-a propisano je da tko drugome prouzroči štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. U parnici radi naknade štete tužitelj je dužan dokazati sve zakonom predviđene pretpostavke odgovornosti za štetu: štetnu radnju štetnika, štetu, uzročnu vezu između štetne radnje i štete na način da se šteta javlja kao posljedica štetne radnje i protupravnost, čijim utvrđenjem tek sud može udovoljiti tužbenom zahtjevu tužitelja i naložiti tuženiku da naknadi nastalu štetu tužitelju. Određenje štete sadržano je u odredbi čl. 1046. ZOO-a kojom je propisano da je šteta umanjeње nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta). Odredbama čl. 1089. do 1092. ZOO-a uređuje se obujam i visina imovinske štete. Sukladno odredbi čl. 1089. st. 1. ZOO-a, oštećenik ima pravo kako na naknadu obične štete, tako i na naknadu izmakle koristi, dok je stavkom 3. istog članka propisano da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovitom tijeku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem. U ovom postupku tužitelj potražuje štetu u vidu izmakle koristi. Izmakla korist je neizravna šteta koja se očituje u onemogućavanju stjecanja određene imovinske koristi koju je oštećenik osnovano očekivao prema redovitom tijeku stvari ili prema posebnim okolnostima slučaja da nije bilo štetne radnje ili propuštanja kojim je štetnik prouzročio štetu. Naime, izmakla korist sastoji se sprječavanju povećanja imovine oštećenog, no za to se moraju ispuniti određene pretpostavke: da je postojala namjera stjecanja koristi koja se zbog štetnikova postupka izjalovila te da je postojala objektivna vjerojatnost da bi oštećenik zaista stekao dobitak da nije bio u tome spriječen, a što tužitelj u ovom slučaju nije dokazao. Drugim riječima, nije dovoljno da je oštećenik imao samo mogućnost povećanja svoje imovine. Prema odredbi čl. 219. st. 1. ZPP-a svaka stranka je dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika. Stoga, suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, ispravno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je ostala nedokazana tužiteljeva tvrdnja da je imao naručene poslove uz navođenje iznosa do 5.000.000,00 kn, kao i da tužitelj nije dokazao da je proizvodio svjetlosne protupožarne kupole od pleksiglasa ili da je imao ugovorene narudžbe vezano uz tu proizvodnju jer tužitelj ničime nije dokazao te tvrdnje. Pored navedenog, ukazuje da se da pravilo o teretu dokazivanja sadržano u čl. 221.a ZPP-a propisuje da ako sud na temelju izvedenih dokaza (čl. 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja. Prema tome, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da tužitelj nije dokazao postojanje svih pretpostavki odgovornosti za štetu s osnove izmakle koristi, a takav zaključak nije doveden u pitanje niti žalbenim navodima tužitelja.

6.3. Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud odbio izvođenje dokaza vještačenjem po vještacima geodetske i elektroenergetske struke te knjigovodstveno-financijske struke s obrazloženjem da se njihovim provođenjem u konkretnom slučaju ne može utvrđivati šteta već eventualno visina

štete te da je radi utvrđivanja visine štete tužiteljeva obveza dokazati postojanje štete, što tužitelj nije učinio.

7. Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci presude.

Zagreb, 17. lipnja 2021.

Predsjednik vijeća
Kamelija Parać

Dokument je elektronički potpisan:

KAMELIJA PARAĆ

Vrijeme potpisivanja:

03-08-2021

09:51:21

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139

L=ZAGREB

S=PARAĆ

G=KAMELIJA

CN=KAMELIJA PARAĆ

Broj zapisa: **eb2fb-aba6b**

Kontrolni broj: **03235-439c7-f23dd**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=KAMELIJA PARAĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

